

УДК 342.951
DOI <https://doi.org/10.32782/2078-3566-2026-1-04>

Майкл (Майк) АНТОНІВ
валійський політик, правник,
депутат Національної асамблеї Уельсу
(Сполучене Королівство)
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-5054-7867>
Mick.antoniv1@gmail.com

Станіслава МИРОНЮК
кандидат юридичних наук, доцент
(Дніпровський державний університет внутрішніх справ,
м. Дніпро, Україна)
ORCID ID: <https://orcid.org/000-0001-6462-2173>
stanislava.myroniuk@dduvs.edu.ua

Ірина ДРОК
кандидат юридичних наук, доцент
(Дніпровський державний університет внутрішніх справ,
м. Дніпро, Україна)
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9722-2376>
iryna.drok@dduvs.edu.ua

ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК ЗАПОРУКА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Здійснено аналіз адміністративно-правового статусу міжнародних волонтерських організацій в Україні та виокремлено особливості його реалізації в умовах захисту національної безпеки.

У результаті дослідження встановлено, що система правового забезпечення міжнародної волонтерської діяльності в Україні охоплює Конституцію України, міжнародні угоди, резолюції, рекомендації та конвенції; закони України; укази Президента України; постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України; накази міністерств і відомств. Основними законами України, що регулюють волонтерську діяльність, є «Про волонтерську діяльність» та «Про благодійну діяльність

© М. (Майк) Антонів, 2026
© С. Миронюк, 2026
© І. Дрок, 2026

та благодійні організації»; деякі аспекти волонтерської діяльності як складової частини гуманітарної роботи регулюються Законом України «Про гуманітарну допомогу».

Встановлено, що з огляду на важливий внесок міжнародних волонтерських організацій у захист незалежності та забезпечення національної безпеки України варто їхній правовий статус урегулювати в окремому законі або закріпити його в окремому розділі діючого Закону України «Про волонтерську діяльність».

З'ясовано ключові напрями діяльності міжнародних волонтерських організацій, визначено основні проблеми в їх реалізації, зокрема: бюрократичні перешкоди – складнощі в отриманні волонтерських віз, реєстрації іноземних організацій, процедурі ввезення гуманітарної допомоги; правові прогалини – недостатня правова охорона волонтерів, відсутність чітких механізмів соціальних гарантій та державної підтримки; фінансові та податкові питання – складнощі з оподаткуванням власних коштів волонтерів та необхідність реєстрації в Реєстрі волонтерів, якщо збори перевищують встановлені ліміти; безпекові ризики – волонтери працюють у зоні бойових дій або поблизу неї, що пов'язане з небезпекою для життя; брак інформації – іноземцям важко отримати актуальну та перевірену інформацію про потреби та методи роботи в Україні.

Обґрунтовано, що основними чинниками, що стимулюють розвиток міжнародного волонтерського руху в Україні, є: 1) безпекові та гуманітарні виклики (війна) – повномасштабне вторгнення створило безпрецедентну потребу в медичній, психологічній та гуманітарній допомозі, що спричинило залучення іноземних волонтерів; 2) високий рівень самоорганізації та громадянського суспільства – швидке формування волонтерських мереж та організацій, що ефективно працюють у кризових умовах, робить Україну привабливою для міжнародної співпраці; 3) міжнародна солідарність – прагнення громадян інших країн допомогти українцям у боротьбі за незалежність та демократичні цінності; 4) особиста мотивація та самоактуалізація – бажання набути унікального професійного досвіду, допомогти іншим та особисте задоволення від внеску в успіх місії; 5) інформаційна відкритість – розвиток соціальних мереж та медіа, що дозволяють волонтерам легко знаходити запити на допомогу та координувати діяльність. Ці чинники сприяють трансформації міжнародного волонтерства в потужний соціальний інститут, що доповнює функції державних органів в умовах захисту національної безпеки.

Ключові слова: національна безпека, механізми забезпечення національної безпеки, волонтерство, міжнародні волонтерські організації, адміністративно-правовий статус міжнародних волонтерських організацій, реалізація в умовах воєнного стану.

Постановка проблеми. Міжнародні волонтерські організації в Україні, такі як Червоний Хрест, ООН, Médecins Sans Frontières («Лікарі без кордонів»), відіграють ключову роль у подоланні наслідків військових конфліктів, надаючи гуманітарну допомогу, медичні послуги, притулок та підтримку вразливим верствам населення. Вони забезпечують залучення іноземних спеціалістів, фінансування, матеріальні ресурси та співпрацюють з місцевими громадами. Ключовими напрямами їхньої діяльності є: гуманітарна допомога – доставка продуктів, засобів гігієни та медикаментів у постраждалих райони; медична підтримка – робота мобільних клінік, допомога лікарням, психологічна допомога; соціальна робота – допомога вимушеним переселенцям, захист прав жінок та дітей; розмінування та безпека – навчання ризиків, пов'язаних із вибухонебезпечними предметами; відбудова – відновлення житла та критичної інфраструктури.

Особливість роботи міжнародних волонтерських організацій в Україні полягає в такому: правове регулювання – діяльність ґрунтується на Законі України «Про волонтерську діяльність», що гарантує законність, добровільність та неприбутковість; партнерство – міжнародні організації активно працюють разом із українськими громадськими організаціями, благодійними фондами та органами місцевого самоврядування; виклики – робота в умовах високого ризику, потреби у швидкій логістиці та координації з державними структурами. Міжнародні волонтери забезпечують не лише матеріальну допомогу, а й обмін досвідом та підвищення спроможності місцевих ініціатив.

З огляду на триваючу активну діяльність міжнародних волонтерських організацій в Україні в умовах збройної агресії росії, важливим питанням правового поля діяльності є їхній адміністративно-правовий статус, особливості та проблеми його реалізації, що зумовлює актуальність дослідження окресленої проблематики в межах наукової статті.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Загалом правовий статус волонтерських організацій в Україні був предметом дослідження науковців у галузях державного управління (менеджменту), конституційного та адміністративного права, а саме: В. Голуба, Р. Сербіна, В. Шамрая, М. Ольховського, П. Горінова, Р. Драпушко та ін. [2; 3; 10; 11]. Деякі особливості здійснення волонтерської діяльності в умовах воєнного стану розглянуто в роботах С. Попової та М. Тельного [5]. Специфіку адміністративно-правового статусу волонтерських організацій в Україні та його реалізації в умовах воєнного стану вивчено в роботі Р. Миронюка та М. Антоніва [12].

Водночас у працях згаданих авторів виділяються окремі елементи правового статусу волонтерських організацій без їх всебічного вивчення та без урахування особливостей його реалізації в умовах воєнного стану, що актуалізує дослідницьку проблематику в межах представленої статті.

З огляду на **мету дослідження** – аналіз діяльності міжнародних волонтерських організацій як запоруки національної безпеки – заплановано виконання таких завдань: з'ясування адміністративно-правового статусу міжнародних волонтерських організацій; визначення особливостей та проблем його реалізації.

Виклад основного матеріалу. Нижче на виконання завдань дослідження доцільно розглянути особливості діяльності міжнародних волонтерських організацій крізь призму забезпечення національної безпеки. Закон України «Про національну безпеку України» визначає національну безпеку як «захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України від реальних та потенційних загроз» [8]. Однією з основних засад Стратегії національної безпеки України є стійкість – «здатність суспільства та держави швидко адаптуватися до змін безпекового середовища й підтримувати стале функціонування, зокрема шляхом мінімізації зовнішніх і внутрішніх уразливостей» [9]. Адже саме на забезпечення стійкості суспільства спрямовані зусилля волонтерських організацій та їхня діяльність в умовах війни.

Після анексії Криму та початку війни на сході країни відбулася значна активізація волонтерського руху. Це пов'язане з появою вимушених переселенців, загостренням економічних проблем, виявленням недоліків у забезпеченні ліками, їжею, одягом і необхідним спорядженням військових, які захищають територію України. Саме в цей період, за оцінками дослідників, волонтерство піднялось на найвищий рівень розвитку за весь період незалежності. Сьогодні ж в умовах повномасштабного вторгнення росії на територію України волонтерський рух вийшов на рівень міжнародної діяльності і став одним із потужних активних механізмів забезпечення безпекової ситуації та національної безпеки України в цілому.

Напрямами міжнародної волонтерської діяльності у сфері національної безпеки є різноманітними: збір продуктів харчування, теплих речей, амуніції та ліків для воїнів; допомога пораненим військовим у госпіталях і лікарнях; допомога у пошуку та в обміні полоненими військовими; збір коштів, одягу, продуктів харчування для мирного населення територій, які знаходяться в межах активних бойових дій, та деокупованих територій; доставка зібраної допомоги до населення, підготовка маршрутів і транспорту для вивезення людей із зони бойових дій; допомога внутрішньо переміщеним особам (пошук житла та роботи, надання юридичної, психологічної та гуманітарної допомоги, адаптація до нового місця в соціумі); проведення курсів із тактичної медицини та забезпечення військовослужбовців медичними аптечками, що відповідають стандартам НАТО; надання психологічної, гуманітарної, матеріальної допомоги сім'ям учасників бойових дій; технічна допомога (відновлення, ремонт, удосконалення, бронювання бойових машин).

Одним із основоположних документів правового регулювання волонтерської діяльності в усьому світі є Загальна декларація волонтерів, прийнята 14 вересня 1990 р. у Парижі на XI Всесвітній конференції Міжнародної асоціації добровольчих зусиль (IAVE). IAVE

було створено в 1970 р., кожні два роки вона проводить Всесвітні конференції волонтерів. У згаданому документі волонтерська діяльність розглядається як інструмент соціального, економічного, культурного й екологічного розвитку, а також підкреслюється, що волонтерство – це добровільний вибір, що відображає особисті погляди та позиції; це активна участь громадянина в житті суспільства, що виражається, як правило, у спільній діяльності в межах різного роду асоціацій. У січні 2001 р. Міжнародною радою директорів Міжнародної асоціації волонтерських зусиль на XVI Всесвітній конференції волонтерів було прийнято Декларацію про волонтерську діяльність [4, с. 117].

Правовий статус міжнародних волонтерських організацій в Україні визначено Законом України «Про волонтерську діяльність» від 19 квітня 2011 р. (далі – Закон) [7], в якому під волонтерською діяльністю визначено добровільну, соціально спрямовану, неприбуткову діяльність, що здійснюється волонтерами шляхом надання волонтерської допомоги. Частиною 3 ст. 1 Закону визначено напрями, за якими може здійснюватися волонтерська діяльність, зокрема і у сфері національної безпеки: 1) надання волонтерської допомоги Збройним Силам України, іншим військовим формуванням, правоохоронним органам, органам державної влади під час дії особливого періоду, дії правового режиму надзвичайного чи воєнного стану, проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та/або іншої країни проти України; 2) надання волонтерської допомоги для подолання наслідків бойових дій, терористичного акту, збройного конфлікту, тимчасової окупації; 3) утвердження української національної та громадянської ідентичності; 4) надання волонтерської допомоги для подолання наслідків збройної агресії Російської Федерації проти України та/або іншої країни проти України, а також для післявоєнного відновлення і розвитку України; 5) надання волонтерської допомоги особам/сім'ям, які опинилися у складних життєвих обставинах через шкоду, завдану бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією, збройною агресією Російської Федерації проти України та/або іншої країни проти України [7].

Законом також визначено, хто є та може бути волонтером, права та обов'язки волонтерів; правовий статус отримувачів волонтерської допомоги, їхні права та обов'язки; загальні засади договорів про надання волонтерської допомоги. Водночас слід зазначити, що зміст правових норм Закону є вкрай недосконалим: у ньому не закріплені принципи волонтерської діяльності, не визначено види волонтерських організацій, порядок та умови їх створення, не гарантії діяльності таких організацій, зокрема щодо державної підтримки. Закон України «Про волонтерську діяльність» часто критикують за надмірну бюрократизацію (як-от вимоги щодо письмових договорів, складність звітності та обмеження для індивідуального волонтерства). Основні вади полягають у невідповідності жорстких юридичних процедур реальному, часто стихійному характеру волонтерства. Закон не встигає за швидким розвитком волонтерського руху, який часто базується на дружніх чи сусідських зв'язках, а не на офіційних угодах. Не містить Закон і інформацію про діяльність міжнародних волонтерських організацій. У його змісті тільки частково урегульовано це питання, зокрема у ст. 7 визначено, що «волонтерами можуть стати громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, які є дієздатними. Іноземці та особи без громадянства здійснюють волонтерську діяльність через організації та установи, що залучають до своєї діяльності волонтерів, інформація про які розміщена на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері волонтерської діяльності. Волонтери надають волонтерську допомогу на базі організації чи установи, що залучає до своєї діяльності волонтерів, на підставі договору про провадження волонтерської діяльності, укладеного з такою організацією чи установою, або без такого договору» [7].

Більш повно правовий статус міжнародних волонтерських організацій визначено Законом України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» від 05 липня 2012 р. [6], який визначає загальні засади благодійної діяльності в Україні, забезпечує правове регулювання відносин у суспільстві, спрямованих на розвиток благодійної діяльності. Згідно зі згаданим нормативно-правовим актом суб'єктами благодійної діяльності є благодійні організації, які утворені та діють відповідно до цього закону, а також інші благодійники та бенефіціари. Метою благодійних організацій не може бути одержання і розподіл прибутку серед засновників, членів органів управління, інших пов'язаних з ними осіб, а також серед працівників таких організацій. Благодійні організації набувають прав та обов'язків юридичної особи з моменту їх державної реєстрації. Державну реєстрацію благодійних організацій проводять державні реєстратори за місцезнаходженням благодійних організацій відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань». Водночас у Законі України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» також не визначено правовий статус міжнародних волонтерських організацій (або благодійних організацій) в Україні.

Таким чином, система правового забезпечення міжнародної волонтерської діяльності в Україні охоплює Конституцію України, міжнародні угоди, резолюції, рекомендації та конвенції; закони України; укази Президента України; постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України; накази міністерств і відомств. Основними законами України, що регулюють волонтерську діяльність, є «Про волонтерську діяльність» та «Про благодійну діяльність та благодійні організації». Деякі аспекти волонтерської діяльності як складової частини гуманітарної роботи регулюються Законом України «Про гуманітарну допомогу».

Система правового забезпечення волонтерської діяльності в Україні базується на Законі України «Про волонтерську діяльність», який регулює залучення волонтерів, їхні права та обов'язки, а також особливості роботи організацій. Вона охоплює договірні відносини, податкові пільги для внесених до Реєстру волонтерів та спрощений правовий статус під час воєнного стану, що забезпечує захист прав волонтерів. Основними елементами цієї системи є: 1) правова основа діяльності – Закон України «Про волонтерську діяльність», який визначає засади діяльності, права та обов'язки сторін. Додатково діють норми Податкового кодексу України (щодо звільнення від оподаткування цільових коштів) та законодавства про соціальні послуги; 2) договірне регулювання – волонтерська діяльність здійснюється на основі договору про надання волонтерської допомоги, який може бути письмовим (за бажанням сторін) та має містити опис допомоги, інформацію про терміни та відповідальність; 3) суб'єкти діяльності – волонтерами можуть бути громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які провадять діяльність індивідуально або через волонтерські/благодійні організації. Особливості волонтерської діяльності в умовах воєнного стану полягають у спрощеному механізмі обліку та залучення волонтерів, а також в адаптації правового регулювання до вимог національної безпеки.

У проміжному висновку слід зазначити, що з огляду на важливий вклад міжнародних волонтерських організацій у захист незалежності та забезпечення національної безпеки України варто їхній правовий статус урегулювати в окремому законі або закріпити його в окремому розділі діючого Закону України «Про волонтерську діяльність».

Міжнародні волонтерські організації під час війни відіграють критичну роль, забезпечуючи швидко гуманітарну допомогу, медичне забезпечення, евакуацію та підтримку цивільного населення і ЗСУ. Вони мобілізують світові ресурси, зміцнюють соціальну стійкість, компенсують навантаження на державні структури та фіксують воєнні злочини, сприяючи міжнародній солідарності. Ключовими напрямками їхньої діяльності є: 1) гуманітарна допомога – постачання продуктів, медикаментів, одягу та засобів гігієни для людей у зонах бойових дій та переселенців; 2) медична підтримка – робота мобільних шпиталів, постачання обладнання, професійна допомога постраждалим та психологічна реабілітація;

3) логістика та евакуація – організація «зелених коридорів», транспортування людей у безпечні місця, доставка допомоги у важкодоступні райони; 4) фінансова та технічна допомога – залучення міжнародних донатів для закупівлі військового та технічного обладнання для ЗСУ; 5) забезпечення соціальної стабільності – зміцнення солідарності, згуртованості суспільства та підвищення морального духу. Міжнародні волонтери стали важливою складовою громадянського суспільства, забезпечуючи ефективне реагування на виклики війни, яке часто є швидшим, ніж у державних інституцій.

З-поміж проблем міжнародної волонтерської діяльності в Україні слід виокремити такі: відсутність ефективної комунікації між волонтерами та суспільством; недостатність контролю за подальшою долею майна, переданого волонтерами; емоційне вигорання волонтерів, зниження мотивації; безпека волонтерів; спротив чиновників і консерватизм державних структур; випадки зловживань із боку волонтерів, діяльність псевдоволонтерів; відсутність достатньої координації між волонтерами; недостатня компетентність волонтерів при роботі з певними категоріями споживачів послуг. Збільшення кількості волонтерських організацій в Україні, розширення переліку волонтерських послуг і наявність низки проблем у волонтерській діяльності зумовлюють необхідність удосконалення політики держави щодо підтримки та розвитку волонтерства.

Міжнародна волонтерська діяльність в Україні стикається з проблемами бюрократії (візи, реєстрація), складнощами фінансової звітності, браком інформації та безпековими ризиками під час війни. Головні труднощі охоплюють неврегульоване податкове законодавство, обмеження в отриманні довгострокових віз та необхідність обов'язкової реєстрації. До основних проблем міжнародної волонтерської діяльності в Україні можна віднести: бюрократичні перешкоди – складнощі в отриманні волонтерських віз, реєстрації іноземних організацій, процедурі ввезення гуманітарної допомоги; правові прогалини – недостатня правова охорона волонтерів, відсутність чітких механізмів соціальних гарантій та державної підтримки; фінансові та податкові питання – складнощі з оподаткуванням власних коштів волонтерів та необхідність реєстрації в Реєстрі волонтерів, якщо збори перевищують встановлені ліміти; безпекові ризики – волонтери працюють у зоні бойових дій або поблизу неї, що пов'язане з небезпекою для життя; брак інформації – іноземцям важко отримати актуальну та перевірену інформацію про потреби та методи роботи в Україні. Водночас волонтерський рух в Україні продовжує розвиватися, доповнюючи функції державних органів у кризових умовах війни [1].

Чинниками, що стимулюють розвиток міжнародного волонтерського руху в Україні, є: значний кредит довіри до волонтерського руху з боку населення країни; збільшення чисельності людей, які потребують допомоги: біженців, поранених, тих, хто втратив житло та майно; підвищення рівня патріотизму та свідомості громадян; збільшення уваги влади до удосконалення правового забезпечення волонтерської діяльності.

Висновки. Міжнародний волонтерський рух в Україні активно розвивається, що спричинене повномасштабною війною, патріотизмом, потребою в гуманітарній допомозі, самоорганізацією суспільства та прагненням іноземців підтримати демократичні цінності. Ключовими стимулами є задоволення потреб нужденних, набуття досвіду, самореалізація та потужна підтримка міжнародних партнерів. Основними чинниками, що стимулюють розвиток міжнародного волонтерського руху в Україні, є: 1) безпекові та гуманітарні виклики (війна) – повномасштабне вторгнення створило безпрецедентну потребу в медичній, психологічній та гуманітарній допомозі, що спричинило залучення іноземних волонтерів; 2) високий рівень самоорганізації та громадянського суспільства – швидке формування волонтерських мереж та організацій, що ефективно працюють у кризових умовах, робить Україну привабливою для міжнародної співпраці; 3) міжнародна солідарність – прагнення громадян інших країн допомогти українцям у боротьбі за незалежність та демократичні цінності; 4) особиста мотивація та самоактуалізація – бажання набути унікального про-

фесійного досвіду, допомогти іншим та особисте задоволення від внеску в успіх місії; 5) інформаційна відкритість – розвиток соціальних мереж та медіа, що дозволяють волонтерам легко знаходити запити на допомогу та координувати діяльність. Ці чинники сприяють трансформації волонтерства в потужний соціальний інститут, що доповнює функції державних органів в умовах криз.

Із-поміж чинників, що перешкоджають чи сповільнюють розвиток міжнародного волонтерського руху, слід виділити: недостатню матеріально-технічну базу громадських об'єднань, відсутність масової освіти з тематики волонтерства, незначне поширення в суспільстві цінностей діалогу, відсутність сталих практик партнерства з органами місцевого самоврядування та бізнесом. Завдання всіх суб'єктів і складових політики підтримки волонтерської діяльності в Україні має полягати у нівелюванні зазначених негативних чинників.

Курс активізації міжнародного волонтерського руху вбачається в посиленні гуманітарної допомоги, залученні фінансування, технічному забезпеченні ЗСУ, психологічній підтримці, інформаційній протидії агресії та медичній реабілітації. Ключовими складовими є координація з іноземними фондами, логістика, навчання та медична допомога.

Отже, основними напрямками активізації міжнародного волонтерського руху мають стати: 1) гуманітарна та технічна допомога – постачання медикаментів, технічного обладнання для ЗСУ, продуктів харчування та одягу для цивільних та військових; 2) інформаційна та культурна дипломатія – висвітлення правди про війну в Україні, протидія дезінформації, організація міжнародних акцій та мітингів для підтримки України; 3) логістика та евакуація – організація гуманітарних коридорів, допомога в перевезенні біженців та евакуації поранених; 4) психологічна та медична допомога – надання професійної психологічної підтримки постраждалим, організація лікування та реабілітації поранених військових за кордоном; 5) інституціоналізація та партнерство – створення спільних міжнародних фондів, залучення іноземних волонтерів до українських проєктів, юридичне оформлення волонтерських місій для підвищення ефективності; 6) залучення ресурсів – фандрейзинг через міжнародні платформи, організація благодійних заходів, залучення донатів від міжнародного бізнесу та громадян; 7) цифровізація волонтерства – використання спеціалізованих мобільних застосунків, інтерактивних геолокаційних сервісів для швидкого реагування на запити про допомогу.

Список використаних джерел

1. Волонтерський рух: світовий досвід та українські громадянські практики : аналіт. доповідь. Київ : НІСД, 2015. 36 с.
2. Голуб В. Л. Ключові поняття та категорії державного управління у сфері волонтерської діяльності. *Вісник Національної академії державного управління*. 2014. № 1. С. 25–30.
3. Горінов П., Драпушко Р. Волонтерська діяльність в Україні: соціально-правове дослідження: монографія. Київ : Державний інститут сімейної та молодіжної політики, 2022. 240 с.
4. Мазій І. В. Аналіз міжнародних документів у сфері волонтерського руху. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 8. С. 114–117.
5. Попова С. М., Тельний М. А. Особливості здійснення волонтерської діяльності в умовах воєнного стану: адміністративно-правові аспекти. *Вісник кримінологічної асоціації України*. 2023. № 3 (30). С. 304–316. DOI : <https://doi.org/10.32631/vca.2023.3.26>.
6. Про благодійну діяльність та благодійні організації : Закон України від 05 липня 2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17#Text>.
7. Про волонтерську діяльність : Закон України від 19 квітня 2011 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 42. Ст. 435.
8. Про національну безпеку України : Закон України від 21 червня 2018 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.
9. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України» : Указ Президента України від 14.09.2020 № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text>.

10. Сербин Р. А. Адміністративно-правова характеристика загальносоціальних форм благодійної діяльності. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 1. С.103–107.

11. Шамрай В. О., Ольховський М. А. Сучасний стан офіційного визнання волонтерської діяльності в Україні. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Серія : Юридичні науки*. 2015. № 4 (81). С. 139–145.

12. Myronyuk R., Antoniv M. Features of the administrative and legal status of volunteer organizations in Ukraine and its implementation under the conditions of martial law. *Scientific Bulletin of Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs*. 2022. Special Issue № 1. P. 91–98. DOI : 10.31733/2078-3566-2022-5-91-98.

References

1. Volonterskyi rukh: svitovyi dosvid ta ukraïnski hromadianski praktyky [Volunteer movement: world experience and Ukrainian civic practices] : analit. dopovid. Kyiv : NISD, 2015. 36 s. [in Ukr.].

2. Holub, V. L. (2014) Kliuchovi poniattia ta katehorii derzhavnoho upravlinnia u sferi volonterskoi diialnosti [Key concepts and categories of public administration in the field of volunteering]. *Visnyk Natsionalnoi akademii derzhavnoho upravlinnia*. № 1, pp. 25–30. [in Ukr.].

3. Horinov, P., Drapushko, R. (2022) Volonterska diialnist v Ukraini: sotsialno-pravove doslidzhennia [Volunteering in Ukraine: social and legal research] : monohrafiia. Kyiv : Derzhavnyi instytut simeinoi ta molodizhnoi polityky. 240 p. [in Ukr.].

4. Mazii, I. V. (2018) Analiz mizhnarodnykh dokumentiv u sferi volonterskoho rukhu [Analysis of international documents in the field of volunteering]. *Investysii: praktyka ta dosvid*. № 8, pp. 114–117. [in Ukr.].

5. Popova, S. M., Telnyi, M. A. (2023) Osoblyvosti zdiisnennia volonterskoi diialnosti v umovakh voïennoho stanu: administratyvno-pravovi aspekty [Features of volunteering under martial law: administrative and legal aspects]. *Visnyk kryminolohichnoi asotsiatsii Ukrainy*. № 3 (30), pp. 304–316. DOI : <https://doi.org/10.32631/vca.2023.3.26>. [in Ukr.].

6. Pro blahodiïnu diialnist ta blahodiïni orhanizatsii [On charitable activities and charitable organizations] : Zakon Ukrainy vid 05 lypnia 2012 r. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17#Text>. [in Ukr.].

7. Pro volontersku diialnist [On volunteering] : Zakon Ukrainy vid 19 kvitnia 2011 r. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2011. № 42. Art. 435. [in Ukr.].

8. Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy [On the national security of Ukraine] : Zakon Ukrainy vid 21 chervnia 2018 r. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>. [in Ukr.].

9. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 14 veresnia 2020 roku «Pro Stratehiïu natsionalnoi bezpeky Ukrainy» [On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine dated September 14, 2020 «On the National Security Strategy of Ukraine»] : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 14.09.2020 № 392/2020. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text>. [in Ukr.].

10. Serbyn, R. A. (2016) Administratyvno-pravova kharakterystyka zahalnosotsialnykh form blahodiïnoi diialnosti [Administrative and legal characteristics of general social forms of charitable activity]. *Pidpriemnytstvo, gospodarstvo i pravo*. № 1, pp.103–107. [in Ukr.].

11. Shamrai, V. O., Olkhovskiy, M. A. (2015) Suchasnyi stan ofitsiïnoho vyznannia volonterskoi diialnosti v Ukraini [Current state of official recognition of volunteering in Ukraine]. *Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo. Seriia : Yurydychni nauky*. № 4 (81), pp. 139–145. [in Ukr.].

12. Myronyuk, R., Antoniv, M. (2022) Features of the administrative and legal status of volunteer organizations in Ukraine and its implementation under the conditions of martial law. *Scientific Bulletin of Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs*. Special Issue № 1, pp. 91–98. DOI : 10.31733/2078-3566-2022-5-91-98.

ABSTRACT

Michael Antoniv, Stanislava Myroniuk, Iryna Drok. The activities of international volunteer organizations as a guarantee of Ukraine's national security

The article analyzes the administrative and legal status of international volunteer organizations in Ukraine and identifies the features of its implementation in the context of protecting national security.

As a result of the study, it was established that the system of legal support for international volunteer activities in Ukraine includes the Constitution of Ukraine, international agreements, resolutions, recommendations and conventions; laws of Ukraine; decrees of the President of Ukraine; resolutions and

orders of the Cabinet of Ministers of Ukraine; orders of ministries and departments. The main laws regulating volunteer activities are the Laws of Ukraine «On Volunteer Activities», «On Charitable Activities and Charitable Organizations»; some aspects of volunteer activities as a component of humanitarian work are regulated by the Law of Ukraine «On Humanitarian Aid».

It was established that, given the important contribution of international volunteer organizations to protecting the independence and ensuring the national security of Ukraine, their legal status should be regulated in a separate law, or enshrined in a separate section of the current Law «On Volunteer Activities».

The main areas of activity of international volunteer organizations were clarified, the main problems in their implementation were identified, in particular: bureaucratic obstacles – the complexity of obtaining volunteer visas, registering foreign organizations, as well as complex procedures for importing humanitarian aid; legal gaps – insufficient legal protection of volunteers, the lack of clear mechanisms of social guarantees and state support; financial and tax issues – difficulties with taxation of volunteers' own funds and the need to register in the Volunteer Register if the fees exceed the established limits; security risks – volunteers work in or near a combat zone, which is associated with a danger to life; lack of information – it is difficult for foreigners to obtain up-to-date and verified information about the needs and methods of work in Ukraine.

It is substantiated that the main factors stimulating the development of the international volunteer movement in Ukraine are: 1) security and humanitarian challenges (war) – a full-scale invasion created an unprecedented need for medical, psychological and humanitarian assistance, which attracts foreign volunteers, as noted in this study; 2) a high level of self-organization and civil society – the rapid formation of volunteer networks and organizations that work effectively in crisis conditions makes Ukraine attractive for international cooperation; 3) international solidarity – the desire of citizens of other countries to help Ukrainians in the struggle for independence and democratic values; 4) personal motivation and self-actualization – the desire to gain unique professional experience, help others and personal satisfaction from contributing to the success of the mission; 5) information openness – the development of social networks and media that allow volunteers to easily find requests for help and coordinate activities. These factors contribute to the transformation of international volunteering into a powerful social institution that complements the functions of state bodies in the protection of national security.

Key words: national security, mechanisms for ensuring national security, volunteering, international volunteer organizations, administrative and legal status of international volunteer organizations, implementation under martial law.

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

Дата першого надходження статті до видання: 23.02.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 06.03.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 20.04.2026